

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ

ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΝ

Περὶ προγραμμάτων τῶν μονοταξίων δημοτικῶν
σχολείων τῶν ἀρρένων.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α΄

ΒΑΣΙΛΕΥΣ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

Ἐχόντες ὑπ' ὄψιν τὸ ἄρθρον 1 τοῦ περὶ δημοτικῶν σχολείων τῆς 6 Φεβρουαρίου 1834 νόμου, τὸ ἄρθρον 1 τοῦ περὶ συστάσεως τοῦ Διδακταλείου ἐν Ἀθῆναις τῆς 11 Ἰανουαρίου 1878 ΧΘ' νόμου καὶ τὸ ἄρθρον 11 τοῦ περὶ τοῦ διοργανισμοῦ τῶν σχολείων τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως καὶ καταργήσεως τοῦ ταμείου τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως τῆς 12 Αὐγούστου 1892 ΒΠΕ' νόμου, καὶ ἐπιθυμούντες νὰ καταστήσωμεν, ὅσον ἐκ τῶν μαθημάτων καὶ τῆς ἀλλοιουργίας αὐτῶν ἐξαρτᾶται, τὴν ἐν τοῖς μονοταξίσις δη-

μοτικοῖς σχολείσις τῶν ἀρρένων τελουμένην παιδευσιν ἅμα μὲν προσαρμοζομένην πρὸς τὰς ἐκάστοτε προφαινομένας ψυχικὰς τε καὶ σωματικὰς δυνάμεις, ἅμα δὲ συμφανοῦσαν πρὸς τὸ φύλον καὶ τὸν προορισμὸν τῶν ἐν αὐτοῖς παιδευομένων νεαρῶν ἑλληνοπαίδων.

Προτάσει τοῦ Ἡμετέρου ἐπὶ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν καὶ τῆς Δημοτικῆς Ἐκπαιδεύσεως Ὑπουργοῦ, ἀπεφασίσαμεν καὶ διατάσσομεν τὰδε·

Ἄρθρον μόνον.

Τὰ μαθήματα, ἢ κατὰ τὰς διαφόρους τάξεις κατανομή, ἢ ἀλλοιουργία καὶ ὁ χρόνος τῆς διδασκαλίας αὐτῶν κατὰ τὰ μονοτάξια δημοτικὰ σχολεῖα τῶν ἀρρένων ὀρίζονται ὡς ἔπεται.

ΠΡΟΛΟΓΙΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΤΟΥ ΜΟΝΟΤΑΞΙΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ
ΤΩΝ ΑΡΡΕΝΩΝ

Μαθήματα	Α'		Β'		Γ'		Δ'	
	Διδ.	Έπ.	Διδ.	Έπ.	Διδ.	Έπ.	Διδ.	Έπ.
Θρησκευτικά	—	1 1/2	—	—	—	1 1/2	—	—
Πραγματογνωσία	—	1	—	—	—	—	—	—
Ανάγνωσις	3	—	3	—	3	—	3	—
Γραφή	—	4	—	3	—	3	—	3
Γραμματική	—	—	—	—	—	1	—	—
Όρθογραφία	—	—	—	—	—	1	1	1
Ποιήματα	—	1/2	—	—	—	1/2	—	—
Αριθμητική	—	1 1/2	1 1/2	—	3	1 1/2	—	3
Γεωμετρία	—	—	—	—	—	—	—	—
Ίστορία	—	—	—	—	—	1	—	—
Γεωγραφία (Πατριδογραφία)	—	1	—	—	—	1	—	—
Φυσ. Ίστορία	—	—	—	—	—	1	—	—
Ψδίκη	—	—	—	2	—	—	—	—
Γυμναστική	—	—	—	—	—	2	—	2
Καλλιγραφία	—	—	1	—	—	2	—	2
Γυμναστική	—	—	—	2	—	—	—	—
Μελέτη	—	4	—	4	—	3	—	3
Ακρόασις	—	2	—	2	—	1/2	—	1/2
	3	11 1/2	5 1/2	3	11 1/2	3	14 1/2	9 1/2
Άθροισμα ώρων	20	20	4	27	27	—	—	—
	24	24	31	31	31	—	—	—

ΣΗΜ. 1. Οί επί των γραμμών καταγεγραμμένοι αριθμοί δηλοῦσι τὰς ὥρας, καθ' ἃς ἀμρότεροι αἱ παραπλεύρωσ καταγεγραμμένοι τάξις συνδιδάσκονται.

ΣΗΜ. 2. Αἱ ὥραι αἱ καταγεγραμμένοι ἐν τῇ συστοίχῃ τῆς ψδίκης καὶ τῆς γυμναστικῆς δηλοῦσι τὰς ὥρας τῆς συνδιδασκαλίας καὶ τῶν τεσσάρων τάξεων.

ΣΗΜ. 3. Διδασκαλία τῶν μαθημάτων ὥρα 31. Ἐποπτεία κατὰ τὰ προσημαθρινὰ διαλείμματα ὥρα 3. Τὸ ἔλρον τῆς ἐργασίας τοῦ διδασκάλου ὥρα 34.

Τὸ ἔλρον τῆς ἐν τῷ σχολείῳ ἐργασίας ἐκάστης τάξεως.

Διδασκαλία μαθημάτων ὥρα 31
 Ἐποπτεία καὶ καθοδήγησις ἀπλή. » 52
 Τὸ ἔλρον 83

ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΤΟΥ ΜΟΝΟΤΑΞΙΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ
Τ Ω Ν Α Ρ Ρ Ε Ν Ω Ν

Α' Θρησκευτικά.

ΤΑΞΙΣ Α' και Β'.

Πρώτος κύκλος.

(Πρώτον έτος της συνδιδασκαλίας της α' και β' τάξεως)

**Ἡ ὕπαρξις, ἡ ἀγάπη καὶ ἡ παρταγοῦ
παρουσία τοῦ Θεοῦ.**

Προσευχαί.

1. Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρὸς.
2. Ἅγιος ὁ Θεός.

**Ἱστορία, ῥητά, τροπάρια, κατήχησις,
παραβολαί.**

1. Ἱστορία τοῦ Ἰωσήφ. — «Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου» (Ἐξοδ. 20, 12). «Φυλάσσει Κύριος πάντας τοὺς ἀγαπῶντας αὐτὸν» (Ψαλμ. 144, 20).
2. Ἡ γέννησις τοῦ Χριστοῦ. — «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία» (Λουκ. 2, 14).
3. Ὁ Ἰησοῦς δωδεκαετής. — «Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσι κατὰ πάντα» τοῦτο γάρ ἐστιν εὐάριστον τῷ Κυρίῳ» (Κολοσ. 3, 20).
4. Ὁ Ἰησοῦς φίλος τῶν παιδῶν. — «Ἄφετε τὰ παιδιά ἔρχεσθαι πρός με καὶ μὴ κωλύετε αὐτά» τῶν γάρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ» (Μάρκ. 10, 14).
5. Ἡ ἀνάστασις τοῦ υἱοῦ τῆς ἐν Ναὺν χήρας. — «Τὰ ἀδύνατα περὶ ἀνθρώπους δυνατὰ ἐστί παρα τῷ Θεῷ» (Λουκ. 18, 17).
6. Ἡ παραβολὴ τοῦ Τελωνίου καὶ Φαρισαίου. — «Πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἑαυτὸν ὑψωθήσεται» (Λουκ. 18, 14).
7. Τὰ πάθη, ὁ θάνατος καὶ ἡ ἀνάστασις τοῦ Ἰησοῦ. Τὸ δ' καὶ ε' ἄρθρ. τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως. Χριστὸς ἀνέστη (τροπάριον).

Δεύτερος κύκλος.

(Δεύτερον έτος συνδιδασκαλίας τῆς α' καὶ β' τάξεως)

**Ἁ Θεὸς εἷς, οὐράριος, ἅγιος, δίκαιος, ἀληθὴς,
εὐσπλαγχνος.**

Προσευχαί.

1. Πάτερ ἡμῶν.
2. Δι' εὐχῶν τῶν ἁγίων Πατέρων ἡμῶν.

Ἱστορία, ῥητά, κατήχησις, παραβολαί.

1. Κλήσις τοῦ Ἀβραάμ. — «Πίστευσεν τῷ Θεῷ καὶ ἀντιλήφεται σου» (Σιράχ 2, 6).

2. Ἀβραάμ καὶ Λώτ. — «Εἰρηνεύετε, ἀδελφοί, καὶ ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν» (Β' Κορινθ. 13, 10).

3. Ἡ φιλοξενία τοῦ Ἀβραάμ.

4. Ὁ γάμος τοῦ Ἰσαάκ. — «Εὐλογία πατρὸς στηρίζει οἶκον· τέκνον, κατὰρα δὲ μητρὸς ἐκρίσθ' θεμέλιον» (Σιράχ 3, 9).

5. Ἠσαΐ καὶ Ἰακώβ. — «Πάντα ὅσα ἐν θέλητε ἔνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς» (Ματθ. 7, 12).

6. Ἡ γέννησις τοῦ Χριστοῦ. — «Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία».

7. Ἡ βάπτισις τοῦ Ἰησοῦ. — «Ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται» (Μάρκ. 16, 16). Τὸ ε' ἄρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως.

8. Ὁ ἐν Κανὰ γάμος.

9. Ὁ εὐσπλαγχνος Σαμαριτικὸς. — «Μακάριοι εἰ ἐλεημένοι, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται» (Ματθ. 5, 7).

ΤΑΞΙΣ Γ' ΚΑΙ Δ'.

Πρώτος κύκλος.

(Πρώτον έτος τῆς συνδιδασκαλίας τῆς γ' καὶ δ' τάξεως).

**Ἁ Θεὸς δημιουργὸς καὶ προνοητὴς τοῦ
κόσμου. Ἡ ἀξία καὶ ὁ προορισμὸς
τοῦ ἀνθρώπου ἡ ἁμαρτία.**

Προσευχαί.

1. Κύριε τὸ πανάγιον σου Πνεῦμα.
2. Ἐξεγερθέντες τοῦ ἔθνου.

**Ἱστορία, ῥητά, κατήχησις. Γεωγραφία
τῆς ἁγίας γῆς.**

1. Ἡ δημιουργία τοῦ κόσμου. — «Ὡς ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, Κύριε, πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας» (Ψαλμ. 115, 3).
2. Ἡ πρώτη ἁμαρτία. — «Τὰ ὀφώνια τῆς ἁμαρτίας ὄλεαντος» (Ρωμ. 6, 23).
3. Κάνν καὶ Ἀβελ. — «Οὐ φονεύσεις» (Ἐξοδ. 20, 15).
4. Ὁ κατακλύσμος. — «Οἱ παράνομοι ἐξολοθρευθήσονται, σωτηρία δὲ δικαίων παρὰ Κυρίῳ» (Ψαλμ. 36, 38).
5. Κλήσις τοῦ Ἀβραάμ. — «Φθέρουσιν ἦθη χρηστὰ ὀμιλία κκακί» (Κορινθ. Α' 15, 33).
6. Ἀβραάμ καὶ Λώτ. — «Μακάριοι οἱ εἰρηνικοί, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ Θεοῦ κληθήσονται» (Ματθ. 5, 9).
7. Φιλοξενία τοῦ Ἀβραάμ.
8. Γάμος τοῦ Ἰσαάκ. — «Εὐλογία πατρὸς στηρίζει οἶκον· τέκνον, κατὰρα δὲ μητρὸς ἐκρίσθ' θεμέλιον» (Σιράχ 3, 9).
9. Ἱστορία τοῦ Ἰακώβ. — «Πάντα ὅσα ἐν θέλητε, ἔνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς» (Ματθ. 7, 25).
10. Ἱστορία τοῦ Ἰωσήφ. — Ἡ ε' ἡ Γ' καὶ ἡ θ' ἐντολή.
11. Μωσῆς. — «Ἐβλογημένος ὁ ἄνθρωπος ὃς πέποιθεν ἐπὶ τὸν Κύριον» (Ἱερ. 17, 7).
12. Ἡ νομοθεσία. — Αἱ δέκα ἐντολαί. «Ὁ τρωπὸν τὰς ἐντολάς τοῦ Θεοῦ, ἐν τῷ Θεῷ μένει καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ» (Α' Ἰωάν. 3, 24).

14. Γεδεών. — 'Αγαθὸν ποιῆσθαι ἐπὶ τῷ Κύριον ἡ πεποιθῆναι ἐπ' ἄνθρωπον» (Ψαλμ. 118, 8).

15. 'Ἠλὶ καὶ Σαμουὴλ. — «Οἱ πατέρες ἐκτρέφετε τὰ τέκνα ἡμῶν ἐν παιδείᾳ καὶ νοουσίᾳ Κυρίου» (Ἐφεσ. 6, 4).

16. Σουὺλ. — «Ὁ ἴδον σπέρη ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ θέρσει» (Γαλ. 6, 7).

17. Δαβὶδ καὶ Γολιάθ. — «Κύριος ὑπερῆρᾶνος ἀντιτάσσει, ταπεινοὶ δὲ δίδωσι χάριν» (Παροιμ. 3, 34).

18. Ὁ Δαβὶδ βασίλευς.

19. Σολομών. — «Τοῦ ἀγαπῶντος σοφίαν ἀγαπᾷ ὁ Θεός» (Σαρά. 4, 11).

20. Ἰωβ. — «Μακάριοι οἱ πρᾶξι, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν γῆν» (Ματθ. 5, 5).

21. Γεωγραφία τῆς ἁγίας γῆς. — «Ὅρη, λίμνη, ποταμὸς αὐτῆς. Αἱ ἐπαρχίαι καὶ αἱ ἐπισιμώτεροι πόλεις αὐτῆς».

Κατήχησις.

1. Περὶ προσευχῆς. — Ἡ Κυριακὴ προσευχή.
2. Αἱ δέκα ἐντολαί. (Ἀπλουτάτα μόνον ἐξηγησίαι).

Δεύτερος κύκλος.

(Δεύτερον ἔτος συνδιδασκαλίας τῆς γ' καὶ δ' τάξεως).

Ἡ ἀληθὴς εὐσέβεια· πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη.

Ὁ Ἰησοῦς Σωτὴρ τοῦ κόσμου.

Προσευχαί.

1. Βασιλεῦ οὐράνι.
2. Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν τῆς ἀληθοῦς σοφίας ὁδηγε.

Ἱστορία, ἐρητά, τροπάρια, κατήχησις, παραβολαί. Εὐαγγέλιον (ἐν μεταφράσει).

1. Ὁ Ζαχαρίας ἐν τῷ ναῷ καὶ Ἰωάννης ὁ βαπτιστής. — «Προσεύξατο πρός με καὶ εἰσακούσασαι ὤμων» (Ἰερ. 29, 12).

2. Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου. — Θεοτόκε Παρθένη (τροπάριον).

3. Ἡ γέννησις τοῦ Χριστοῦ. — «Ὅσα γὰρ ἠγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν» (Ἰωάν. 3, 16). Τὸ γ' ἄρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως. Ἀνάγνωσις Εὐαγγέλ. Λουκᾶ 2, 1—21.

4. Ἡ Ἰταπανιὴ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. — «Νῦν ἀπολύεις τὸν δούλον σου, δέσποτα». (Λουκ. 2, 29).

5. Ἡ βάπτισις τοῦ Ἰησοῦ. — «Ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται» (Μάρκ. 16, 16). Τὸ ε' ἄρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως. Ἀνάγνωσις Εὐαγγ. Ματθ. 3, 13—17.

6. Ἡ ἐκδιδοῖς ἐκ τοῦ Ναοῦ τῶν πωλούντων καὶ ἀγοράζοντων. «Ὁ οἶκος μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται» (Ἦσ. 56, 7).

7. Ἡ παραβολὴ τοῦ σπορέως. — «Μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάσσοντες αὐτὸν» (Λουκ. 11, 28). Ἀνάγνωσις Εὐαγγέλ. Ματθ. 13, 4—23.

8. Ἡ παραβολὴ τῶν δέκα Παρθένων. — Ἰδοὺ ὁ νυμφίος ἔρχεται (τροπάριον). Ἀνάγνωσις Εὐαγγέλ. Ματθ. 25, 1—14.

9. Ὁ ἀβροδίατος πλούσιος καὶ ὁ πτωχὸς Λάζαρος. — «Δυνατὸς Θεὸς ἰδοὺ πτωχὸν» (Παροιμ. 19, 17). «Μακάριοι οἱ ἐλεηθῆναι, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται» (Ματθ. 5, 7). Ἀνάγνωσις Εὐαγγ. Λουκᾶ 16, 19—31.

10. Ἡ μετανοία. — «Πεντηκοστὴ ποιῆσατε καρπὸς ἀξίους τῆς μετανοίας» (Ματθ. 3, 2 καὶ 8). Ἀνάγνωσις Εὐαγγ. Λουκ. 15, 12—32.

11. Ἡ παραβολὴ τῶν ταλάντων. — Ἀνάγνωσις Εὐαγγέλ. Ματθ. 25, 14—30.

12. Ἡ παραβολὴ τῆς μελλούσης κρίσεως. — Τὸ ζ' ἄρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως. Ἀνάγνωσις Εὐαγγέλ. Ματθ. 25, 3—46.

13. Ἡ ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου.

14. Ἡ θριαμβευτικὴ εἰσόδος τοῦ Ἰησοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ. — Ἀνάγνωσις Εὐαγγέλ. Ἰωάν. 12, 12—20.

15. Ὁ μυστικὸς δειπνός.

16. Ὁ Ἰησοῦς ἐν Γεθσημανῇ. — Πάτερ μου, εἰ δυνατόν ἔστω, παρῆλθέτω τὸ πότηρον τοῦτο ἀπ' ἐμοῦ· πλην οὐχ' ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σὺ» (Ματθ. 26, 39).

17. Τὰ πάθη, ἡ ταφή καὶ ἡ ἀνάστασις τοῦ Ἰησοῦ. — Ἀγαπήτε τοὺς ἰχθύους ἡμῶν, ἐλόγητε τοὺς καταρμένους ἡμᾶς, καλῶς ποιῆτε τοὺς μισοῦντας ἡμᾶς» (Ματθ. 5, 4).

18. Ἡ ἐμφάνισις τοῦ Ἰησοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς μετὰ τὴν ἀνάστασιν. — «Ἄν τινα ἀφῆτε τὰς ἀμαρτίας ἀρίσται αὐτοῖς, ἂν τινα κρατῆτε κεκράτηνται» (Ἰωάν. 20, 23).

19. Ἡ ἀνάληψις τοῦ Ἰησοῦ. — Τὸ 7' ἄρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως. Ἀνελήθης ἐν δόξῃ (τροπάριον).

20. Ἡ Πεντηκοστή. — Τὸ 8' ἄρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως.

21. Ἀνάγνωσις Εὐαγγ. Ματθ. κεφ. 26, 27, 28. Λουκ. κεφ. 22, 23, 24.

Κατήχησις.

1. Τὸ Σύμβολον τῆς πίστεως.
2. Τὰ μυστήρια.

Β'. Ἑλληνικαί.

ΤΑΣΙΣ Α'.

Λεκτικαὶ ἀσκήσεις (Πραγματογνωσίαι) — Ἀνάγνωσις — Γραφή — Γραμματικὴ — Ποιήματα.

Α'. Λεκτικαὶ ἀσκήσεις.

Ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῆς β' τάξεως.

(Ἴδε τὰξιν β').

Β'. Ἀνάγνωσις.

Ἀνάλυσις λέξεων εἰς τὰ συστατικὰ αὐτῶν καὶ ἐκ τούτων εἴτα σύνθεσις τῶν ἀρχικῶς δεδομένων λέξεων ἢ καὶ ἄλλων ὁμοίων ταύτης. — Ἀνάγνωσις ἔπιπαστος ἀπλῶν προτάσεων καὶ λόγων συνεχῶς.

Γ'. Γραφή.

Γραφὴ τῶν γραμμάτων, τῶν συλλαβῶν καὶ τῶν λέξεων τῶν ἐπιπαστῶν καὶ τῶν ἀνάγνωστων διδασκαλῶν. Γραφὴ ἀπλῶν προτάσεων. Καθημερινὴ κατ' οἶκον καὶ ἐν τῷ σχολείῳ γραφικὴ ἐγγρασία.

Κατὰ τὴν τάξιν ταύτην δὲν γίνεται εἰς ἰδιαίτερας ὥρας, ἢ διδασκαλίᾳ τῆς γραμματικῆς· ἀλλὰ διδάσκονται τὰ προσήκοντα ἐξ αὐτῆς κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἀναγνώσεως.

Γραμματικὴ

1. Ἀνάλυσις τῶν προτάσεων εἰς λέξεις, τῶν λέξεων εἰς συλλαβὰς καὶ τῶν συλλαβῶν εἰς γράμματα, καὶ ἀντιστρόφως· σύνθεσις τῶν γραμμάτων εἰς συλλαβὰς, τούτων εἰς λέξεις καὶ τούτων εἰς προτάσεις.

2. Διακρίσις τῶν γραμμάτων εἰς φωνήεντα, σύμφωνα καὶ διαφόρους. Διακριτικὰ σημεῖα.
(Ὡς πῶσι καὶ τὰ σφραγίσματα.)

4. Διακρίσις καὶ διορθοῖσι τῶν σημείων τῆς στίξεως κόμμα, μέση σιγή, τελεία σιγή καὶ ἑρωτηματικόν. Ὁρθογραφία.

Γραφῆ τῶν κατὰ τὰς γραμματικὰς ἀσκήσεις ἐξετασθεισῶν λέξεων εἴτε ἀπὸ τοῦ ἀναγνωστοῦ βιβλίου εἴτε ἀπὸ τοῦ πίνακος ἀντιγραφομένου.

Β'. Ποιήματα.

Ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῆς Β' τάξεως.

(Ἴδε ποιήματα Β' τάξεως.)

ΤΑΞΙΣ Β'.

Λεκτικαὶ ἀσκήσεις (Πραγματογνωσία)— Ἀνάγνωσις—Γραμματικὴ—Ποιήματα.

Α'. Λεκτικαὶ ἀσκήσεις (Πραγματογνωσία).

Πρῶτος κύκλος.

(Πρῶτον ἔτος συνδιδασκαλίας).

1. Σχολεῖον — Αἰθουσα παραδόσεως· μακροπίνναξ, θρανία, ἔδρα, εἰκόνες, βιβλία, ἀβάκια.
2. Μέρη τῆς οἰκίας. — Δωμάτια, κίθουσι, μαγειρεῖον, ἱστιοτόριον, ὑπόγειον, κλίμαξ, αὐλὴ κῆπος.
3. Αὐλή. — Τὰ συνανθρωπευόμενα ὄσα· κύνες, γάτα, ἵππος, θρῆνες, ἀλέκτωρ, νῆσσα, χήν.
4. Αἱ κατοικίαι τῶν ἀνθρώπων. — Σακηνή, καλύβη, οἰκία, μίγαρον, ἀνάκτορον.
5. Τὸ ἀνθρώπινον σῶμα. — Τὰ μέρη καὶ ὁ σκόπος ἐκάστου αὐτῶν· χεῖρες, πόδες, ὀφθαλμοί, ὄτα κτλ.
6. Αἱ τροφαὶ τοῦ ἀνθρώπου. — Ἄρτος, κρέας, ὀπώρα, λάχανα, σίτος, ὕδωρ κτλ.
7. Τόποι διαμονῆς τῶν ἀνθρώπων. — Πόλις, χωρίον, ἑκαυλίς.
8. Δένδρον. — Δένδρα· δρῦς, πεῦκα, πλάτανος.
9. Φωτιστικὰ μέσα καὶ ὕλαι. — Λάμπαι, κηρία, ἔλαιον, πετρέλαιον, πυρρεῖα.
10. Νομίσματα. — Μονόλεπτον, δίλεπτον, πεντάλεπτον, δεκάλεπτον, δραχμή, πεντάδραχμον. Χαλκός, ἄργυρος, χρυσός.
11. Στρατιωτικὰ δοῦνα καὶ ἄλλα. — Ὀπλον, περὶ τὴν ἐπιτομήν, ἀσπίδα, κλεῖδον, ἄρμα, ἄρμα, σφαιραῖα, ὄβρις, παράσημα.
12. Ναυτῶν βίος. — Ναῦτις, λέμβος, ἱστιοφόρον

πλοῖον, ἀμόπλοιν, θωρηκτόν, καταφορικόν, πορτοφόριον, λευβοῦχος.

13. Ἠλικία. — Νήπιον, παιδίον, ἀνήρ, γέρον· κοράσιον, δεσποινίς, γυνή, γραῖα.

14. Ἐπιτηδεύματα — Χερσῶναξ, ἔμπορος, γεωργός, ποιμήν, κυνηγός.

Δεύτερος κύκλος.

(Δεύτερον ἔτος συνδιδασκαλίας).

1. Ἐκκλησία. — Τὸ ἑσωτερικόν αὐτῆς· εἰκονοστάσιον, ἄρμον ἔθρα, ἄβδον.
2. Δουμῆτιον — Τράπεζα, καθίσματα, ἀνάκλιτρον, κάτοπτρον, μασιώθησι, κιβώτιον, γραφεῖον, εἰκόνες, κλωβίον, κανάριον.
3. Μαγειρεῖον. — Μαγειρικὰ σκεύη· χύτρα, κάδος, γωνίον, ἴψιδον, πυράρα, κτλ.
4. Κηπος. — Δένδρα· ἀμυγδαλή, συκὴ, μηλιά, κερασιά. Ἀσθ· ῥόδα, νάρκισσος, ἴον, κρίνον. Κηπουρικὰ ὄργανα.
5. Οἰκογένεια. — Πατήρ, μήτηρ, πάππος, ἀδελφεὶ.
6. Χωρίον. — Ἔργα καὶ βίος χωρικῶν· ἀγρός, ἄροτρον, σίτος, κριθή, ἀραβόσιτος, γεωμητρία· βούς, πρόβατον, ὄνος.
7. Τὸ ἀνθρώπινον σῶμα. — Τὰ μέρη αὐτοῦ.
8. Ἐπιμέλεια τοῦ σώματος. — Ἐργήγορις, ὑπνος, πλύσιμον, κέντημα κτλ.
9. Ἐνδύματα. — Παχέα, λεπτά, καθάρα, καθαρισμός· αὐτῶν· ἔνδυσις, ἐκδύσις.
10. Ἐορταί. — Τὰ Χριστούγεννα, τοῦ ἀγίου Βασιλείου, τὸ Πάσχα καὶ αἱ ἐκασταχοῦ τοπικαὶ εορταί.
11. Μουσικὰ ὄργανα. — Κιθάρα, τετράρχορον, σάλπιγξ, αὐλός, πλαγιάλιος.
12. Ἀλιεῖον βίος. — Θάλασσα, ἀλιεῖα, ἀλιευτικὰ πλοίαρκα, ἀλιευτικὰ ὄργανα· ἰχθύες, κέφαλος, ῥοφός, ἔγγελος, σαρδέλλα, φάλαινα, δελφίν, καρχαρίας, μαλάκια.
13. Μέσα συγκοινωνίας. — Ἀμαξία, σιδηρόδρομος, πλοῖον ἱστιοφόρον, ἀτμόπλοιν.
14. Ὁ χρόνος. — Ἔτος, ὥραι τοῦ ἔτους· μήν, ἔβδομαξ, ἡμέρα, ὥρα, λεπτόν, δευτερόλεπτον.

Β'. Ἀνάγνωσις.

Ἀσκήσις εἰς τὸ ἀπαισιῶς καὶ λογικῶς ἀναγινώσκειν. — Ἐρμηνεῖα τοῦ περιεχομένου τῶν ἀναγινωσκόμενων καὶ δι' ἐρωτήσεων καὶ ἀποκρίσεων ἀνάλυσις καὶ ὀρθὴ κἀτανόησις αὐτοῦ. Ἀνάγνωσις ὑπὸ τοῦ διδασκάλου.

Γ'. Γραμματικὴ.

Ἡ Γραμματικὴ δὲν γίνεται εἰς ἰδιαίτερας ὥρας, ἀλλὰ διδάσκονται τὰ προσήκοντα ἐξ αὐτῆς κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἀναγνώσεως.

Γραμματικὴ.

1. Ἡ ἀ π λ η πρό τ α σ ι ς. — Ὀδηγία πρὸς εὐρεσιν καὶ σχηματισμὸν ὑπὸ τῶν μαθητῶν ἀπλῶν προτάσεων.
2. Διαίρεσις τῶν λέξεων εἰς μονοσυλλαβούς, δισυσυλλαβούς, τρισυλλαβούς καὶ πολυσυλλαβούς.
3. Ἀνάγνωσις παλαιῶν κειμένων καὶ προσηραλῶν κειμένων. — Διακρίσις τῶν κειμένων εἰς βασισμένους καὶ φιλομαρμένους, ὁμοειδήτους, παραρτοῦτους, προπαραρτοῦτους, περισπομένους, προπερισπομένους καὶ βαρυτόνους.

5. Διαίρεσις τῶν φωνηέντων* μακρὰ καὶ βραχεῖα συλλαβαί.

6. Πνευματισμὸς τῶν ἀπὸ υ καὶ ρ ἀρχομένων λέξεων.

Ὁρθογραφία.

α) Ἀντιγραφή κατ' οἶκον καὶ ἐν τῷ σχολεῖῳ ἀπὸ τοῦ ἀναγνωστικοῦ βιβλίου ἀπλῶν προτάσεων, ἀλλὰ πάντοτε μετὰ προηγουμένην κατανοήσιν.

β) Ἀσκήσεις ἐπὶ τοῦ πνευματισμοῦ τῶν ἀπὸ υ καὶ ρ ἀρχομένων λέξεων.

γ) Ἀσκήσεις πρὸς διάκρισιν τῶν συλλαβῶν.

Δ'. Ποιήματα.

ΤΑΞΙΣ Δ' καὶ Β'.

(Ἀπὸ κοινοῦ)

Πρῶτος κύκλος.

(Πρῶτον ἔτος συνδιδασκαλίας).

1. Ἡ μήτηρ μου. (Ἀ. Κατακουζηνός)
2. Μὴ βασανίζετε τὰ δάδαθ' ζῶα. (Γ. Ζαλοκώστας)
3. Τὸ πρῶτ' ὁ ἥλιος τὰ θουναί. (Ἄγγ. Βλάχος)
4. Τὸ φεγγάρι. (Ἄγγ. Βλάχος)
5. Ὕμνος πρὸς τὸν Θεόν. (Ἀ. Κατακουζηνός)

Δεύτερος κύκλος.

(Δεύτερον ἔτος συνδιδασκαλίας).

1. Ἡ πέρδικα. (Γ. Ζαλοκώστας)
2. Ὁ βορεῖός σου τάρνικια. (Γ. Ζαλοκώστας)
3. Τὸ ὄρφαν' (ἓνα παιδάκι). (Ἄγγ. Παράσχος)
4. Ὁ μόνος ποιητής. (Ἀ. Κατακουζηνός)
5. Ἐσθὴν προσευχῆ. (Ἄγγ. Βλάχος)

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Ἀνάγνωσις — Γραμματικὴ — Ποιήματα.

Α'. Ἀνάγνωσις.

Ἀπταιστος καὶ λογικὴ ἀνάγνωσις. Ἐμπνεῖα τῶν λέξεων ἰδίως τῶν ἀφηρημένων οὐσιαστικῶν καὶ τῶν συνθέτων καὶ παραγῶγων ἀπληρωμένη ἀνάγνωσις τοῦ περιεχομένου τῶν ἀναγνωσκομένων.

Β'. Γραμματικὴ.

Ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῆς Δ' τάξεως.

(Ἴδε τὰξιν Δ').

Γ'. Ποιήματα.

Ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῆς Δ' τάξεως.

(Ἴδε ποιήματα τῆς Δ' τάξεως).

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Ἀνάγνωσις — Γραμματικὴ — Ποιήματα.

Α'. Ἀνάγνωσις.

Ἀπταιστος, λογικὴ καὶ ἥθικὴ ἀνάγνωσις ἀπληρωμένη ἀνάγνωσις τοῦ περιεχομένου τῶν ἀναγνωσκομένων.

Β'. Γραμματικὴ.

1. Οὐσιαστικά.

α) Ὄνομα οὐσιαστικόν.

β) Διαίρεσις τῶν οὐσιαστικῶν εἰς ἀφηρημένα καὶ συγκριμένα καὶ τῶν συγκριμένων εἰς κῦρτα καὶ προσηγορικά.

γ) Γένος.

δ) Ἀριθμὸς.

ε) Πτώσις.

2. Ἄρθρον.

3. Κλίσις τῶν ὀνομάτων καὶ τοῦ ἄρθρου.

α) Προσκήσεις ἀπὸ στόματος.

β) Κλίσις.

γ) Κλίσις ἀσυναίρετων ὀνομάτων τῆς α', β' καὶ γ' κλίσεως.

4. Οἱ κυριώτεροι περὶ τονισμοῦ κανόνες.

5. Ἐπιθέτα.

α) Προσκήσεις ἀπὸ στόματος.

β) Ἔννοια τοῦ ἐπιθέτου.

γ) Γένη τοῦ ἐπιθέτου καὶ ἑθμοὶ αὐτοῦ.

6. Ἀριθμητικά.

7. Ἀντωνυμιαί.

α) Προσωπικαί.

β) Ἐρωτηματικαί.

γ) Δεικτικαί.

δ) Ἐπιμεριστικαί.

ε) Ἀναφορικαί.

8. Μόρι α. (Τὰ ἄκλιτα μέρη γενικῶς).

9. Ῥήματα.

α) Ἔννοια τοῦ ῥήματος.

β) Πάντες οἱ ἀπλοὶ καὶ σύνθετοι χρόνοι τῆς ἐνεργ. καὶ παθητ. φωνῆς τῶν βαρυτόνων.

10. Τὰ σημεῖα τῆς στίξεως. Θυμαστικῶν, παρένθεσις, ἐισαγωγικά, ἀποσιωπητικά.

11. Συναίρεσις.

12. Ἐκθλίψις.

Συντακτικόν.

α) Ἡ ἀπλῆ πρότασις. Ὑποκείμενον καὶ κατηγορούμενον.

β) Ἡ πεπλατυσμένη πρότασις, τὸ ἀντικείμενον κατ' αἰτιατικήν.

Ὁρθογραφία.

α) Ἀσκήσις πρὸς σχηματισμὸν ὀνομάτων πασῶν τῶν κλίσεων.

β) Ἀσκήσις εἰς τὸ συναλλάττειν ἀπταιστωσ καὶ ταχέως τοὺς ἀριθμοὺς τῶν ὀνομάτων, τῶν ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν ῥημάτων.

γ) Ἀσκήσις εἰς τὸ ὀρθῶς γράφειν τὰ παραθετικὰ τῶν ἐπιθέτων τῆς β' κλίσεως (ο, ω).

δ) Διὰ συγῶν ἀσκήσεων ἐμπέδωσις τῶν περὶ τονισμοῦ κανόνων.

ε) Καθημερινὴ κατ' οἶκον καὶ ἐν τῷ σχολεῖῳ ἀντιγραφή ἐκ τοῦ ἀναγνωστικοῦ βιβλίου εἴτε καὶ καθ' ὑπαγόρευσιν γραφῆ.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Πρῶτος κύκλος.

(Πρῶτον ἔτος συνδιδασκαλίας).

1. Πρὸ τῆς Παναγίας. (Ἄγγ. Παράσχος)
2. Τὸ καλοκαίρι. (Γ. Βιζυηνός)
3. Ὁ χειμὼν. (Ἄγγ. Βλάχος)

4. Ἡ τυχλὴ ἀνθρώποις.
5. Ἐμβατήριον.
6. Ὕμνος πρὸς τὸν Θεόν.

(Γ. Ζολοκότας
(Ἄγγ. Βλάζος)
(Π. Σούτσος)

Δεύτερος κύκλος.

Δεύτερον ἔτος συνδιδασκαλίας.

1. Τὸ νάντιπουλο (μὲ καρδιά). (Ἡλ. Τανταλιδης)
2. Ἡ ἀνοίξις. (Ἄγγ. Βλάζος)
3. Ἡ θάλασσα καὶ τὰ ποτάμια. (Γ. Δροσίνης)
4. Ἡ ἰστορία τῆς Κωνσταντινουπόλεως. (Δημόδωτος)
5. Ὁ Σαμουὴλ. (Ἀρ. Βαλαωρίτης)
6. Εὐχαριστία πρὸς τὸν Θεόν. (Ἄ. Ραγκαβίdis)

Γ'. Μαθηματικά.

Ἀριθμητικά.

ΤΑΞΙΣ Α'.

Παντοδαπαὶ ἀσκήσεις ἐπὶ τῶν ἀριθμῶν 1—10.

Α'. Ἀπὸ στόματος λογιστικῆ.

Δισθητοποίησης τῆς ἀξίας τῶν ἀριθμῶν. Ἀνάλυσις καὶ σύνθεσις αὐτῶν. Ἀριθμητικὴ ἀνοῦσα καὶ κατιοῦσα. Ἀσκήσις ἐπὶ τῶν τακτικῶν ἀριθμητικῶν. Ἀνάλυσις ἐκαστοῦ δεδομένου ἀριθμοῦ καὶ σχηματισμὸς αὐτοῦ διὰ προσθέσεως καὶ ἀφαιρέσεως ἄλλων ἀριθμῶν. Σχηματισμὸς ἀριθμῶν διὰ πολλαπλασιασμοῦ καὶ διαιρέσεως. Προβλήματα τοῦ κοινοῦ βίου ἐντὸς τῆς περιότης τῶν ἀριθμῶν τούτων.

Β'. Γραπτὴ λογιστικῆ.

Ἐκμάθησις τῆς γραφῆς τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ τοῦ 1 μέχρι τοῦ 10. Γραφὴ τῶν σημείων τῶν τεσσάρων θεμελιωδῶν πράξεων. Ἀσκήσις εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν τεσσάρων πράξεων ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω ἀριθμῶν διὰ τῶν εἰρημένων σημείων.

ΤΑΞΙΣ Β'.

Παντοδαπαὶ ἀσκήσεις ἐπὶ τῶν ἀριθμῶν 1-100.

Α'. Ἀπὸ στόματος λογιστικῆ.

Ἡ ἔννοια τῆς δεκάδος. Ἀνοῦσα καὶ κατιοῦσα ἀριθμητικῆς κατὰ δεκάδας. Ἀριθμητικὴ ἀπὸ τοῦ 1-100 κατὰ μονάδας. Ἀριθμητικὴ προστιθεμένη εἰς ἕκαστον προηγουμένον ἀριθμὸν ἢ καὶ ἀφαιρουμένον ἀπ' αὐτοῦ τῶν ἀριθμῶν 2, 3, 4, 5.

Ἀνάλυσις ἀριθμῶν διψηφίων εἰς δεκάδας καὶ μονάδας καὶ ἀνασύνθεσις αὐτῶν. Προσθετικὴ τῶν μονηφίων, δύο μονηφίων καὶ ἐνὸς διψηφίου, δύο διψηφίων καὶ ἐνὸς μονηφίου. Ἀφαιρέσις μονηφίου ἀπὸ διψηφίου καὶ διψηφίου ἀπὸ διψηφίου. Πολλαπλασιασμὸς μονηφίου ἐπὶ μονηφίου. Τελεαὶ διαιρέσεως διψηφίου διὰ μονηφίου. Τροπὴ μοναδῶν τοῦ ἐν χρήσει παρ' ἑνὲν μετρικῷ συστήματι εἰς μικροτέρως καὶ τανάπαυτον. — Προβλήματα λυμένα διὰ μιᾶς ἢ καὶ δύο ἐκ τῶν τεσσάρων θεμελιωδῶν πράξεων.

Β'. Γραπτὴ λογιστικῆ.

Γραφὴ τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ τοῦ 1-100. Ἐκτέλεσις ἐπὶ τῶν εἰρημένων ἀριθμῶν τῶν τεσσάρων θεμελιωδῶν πράξεων διὰ τῶν σημείων αὐτῶν.

ΤΑΞΙΣ Γ' καὶ Δ'

Αἱ τέσσαρες πράξεις τῶν ἀκροαίων ἀριθμῶν ἀπὸ τοῦ 1-1000 καὶ πέραν.

Ἀπὸ στόματος λογιστικῆ.

Ἡ ἔννοια τῆς ἑκατοντάδος. Ὀνομασία καὶ ἐκμάθησις τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ τοῦ 1-1000 καὶ ἐπέκεινα. Ἡ διάφορος ἀξία τῶν ψηφίων κατὰ τὴν διάφορον πρὸς ἄλληλα θέσιν αὐτῶν. Τροπὴ τῶν χιλ. εἰς ἑκατοντάδας καὶ δεκάδας καὶ ἀνασύνθεσις αὐτῶν. Ἀριθμητικὴ ἀπὸ 1-100 προστιθεμένη εἰς ἕκαστον προηγουμένον ἀριθμὸν ἢ ἀφαιρουμένον ἀπ' αὐτοῦ τῶν ἀριθμ. 6, 7, 8, 9. Πρόσθεσις καὶ ἀφαιρέσις ἀριθμ. διψηφίων. Πολλαπλασιασμὸς διψηφίου ἐπὶ μονηφίου. Διαιρέσις διψηφίου διὰ μονηφίου μετὰ ἢ ἄνευ ὑπολοίπου.

Πολλαπλασιασμὸς ἐπὶ 10, 100, 1000 καὶ διαιρέσις διὰ τοῦ 10, 100, 1000. Ὅρισμοὶ τῶν τεσσάρων θεμελιωδῶν πράξεων. Ὀνομασίαι τῶν ἀριθμῶν, ἐρ' ὧν ἐκτελοῦνται αἱ πράξεις καὶ ὀνομασίαι τῶν ἐξαγομένων τῶν πράξεων. — Προβλήματα.

Γραπτὴ λογιστικῆ.

ΤΑΞΙΣ Γ'

Γραφὴ τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ τοῦ 1-1000. καὶ ἐπέκεινα. — Ἡ γραπτὴ κατασκευὴ τῆς προσθέσεως τῆς ἀφαιρέσεως καὶ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ. Αἱ ἔθαστοι τῆς προσθέσεως καὶ τῆς ἀφαιρέσεως. Παντοδαπὰ προβλήματα.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Ἡ γραπτὴ κατασκευὴ τῆς διαιρέσεως. Αἱ ἔθαστοι τοῦ πολλαπλασιασμοῦ καὶ τῆς διαιρέσεως. Ἡ πρόσθεσις καὶ ἡ ἀφαιρέσις τῶν δεκαδικῶν. Πολλαπλασιασμὸς δεκαδικοῦ ἐπὶ ἀκέραιου.

Β'. Γεωμετρία.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

(συμμετεχούσης καὶ τῆς Γ').

Τὰ γεωμετρικὰ σχήματα ἐξ ἁμέδων ἀντιλήψεως κατανοούμενα. Ἐπιπέδοιμα.

1. Κύβος. — Ἐπιφάνεια τοῦ κύβου. Ἔδρα τοῦ κύβου καὶ πλῆθος αὐτῶν. Ἄκμα τοῦ κύβου καὶ πλῆθος αὐτῶν. Κορυφαὶ τοῦ κύβου καὶ πλῆθος αὐτῶν. Σχήμα τῶν ἔδρων τοῦ κύβου. Τετραγώνον καὶ πλευραὶ αὐτοῦ. Σχῆμα τῶν πλευρῶν τοῦ τετραγώνου πρὸς ἀλλήλας καὶ περίμετρος αὐτῶν. Ἐπίπεδοι, ἔδραροι καὶ στερεὰ γωνία (ὄρθα). Αἱ γωνίαι τοῦ τετραγώνου ἴσαι πρὸς ἀλλήλας καὶ ὄρθα. Αἱ τρεῖς διάφοροι θέσεις ἐπιπέδου πρὸς τὸν κύβον (κατακόρυφος, ὀριζόντια, κεκλιμένη). Αἱ διάφοροι θέσεις δύο ἐπιπέδων πρὸς τὸν κύβον.

θειών προς ἀλλήλας (παράλληλοι, κάθετοι και κεκλιμένοι). Βασίλειος πῆχυς και ὑποδιαίρεσις αὐτοῦ. Τετραγωνικός πῆχυς. Τετραγωνική παλάμη, τετραγωνικός δάκτυλος. Μέτρησις εὐθείας γραμμῆς και μέτρησις ἑπιφανείας τετραγώνου.

2. Ὁρθογώνιον παραλληλεπίπεδον. — Ἐπιφάνεια τοῦ ὀρθογώνιου παραλληλεπίπεδου. Ἐδρα και πλῆθος αὐτῶν. Ὁρθογώνιον παραλληλόγραμον. Ὑψος και βάσις αὐτοῦ. Συμμετρία τοῦ κύβου πρὸς τὸ ὀρθογώνιον παραλληλεπίπεδον. Συμμετρία τοῦ ὀρθογώνιου παραλληλόγραμου πρὸς τὸ τετράγωνον. Μέτρησις τοῦ ὀρθογώνιου παραλληλόγραμου (εὐβάθρον). Ἐφαρμογαί τῆς μετρήσεως τοῦ τετραγώνου και τοῦ ὀρθογώνιου παραλληλόγραμου ἐπὶ οἰκοπέδων, δοματίων, κτήτων κτλ. Στάθμη, κανὼν, διαθήτης, γνώμων, ἀναγωγέως. Προβλήματα σχετικά πρὸς τὰ διδαχθέντα.

3. Ὀρθὸν τριγωνικὸν πρίσμα. — Ὅμοια ἑπιπέτεια τοῦ ὀρθοῦ τριγωνικοῦ πρίσματος. Βάσις και παράπλευρος ἐπιφάνεια, ὕψος αὐτοῦ.

5. Τριγωνικὴ πυραμὶς. — Ὅμοια ἑπιπέτεια τῆς τριγωνικῆς πυραμίδος. Βάσις και παράπλευρος ἐπιφάνεια. Κορυφή και ὕψος τῆς πυραμίδος. Τρίγωνον (ισόπλευρον, ἰσοσκελὲς, σκαληνόν) ὀρθογώνιον, ἀμβλυγώνιον ὀξυγώνιον. Πλευραί, βάσις και ὕψος τοῦ τριγώνου. Μέτρησις τῶν γωνιῶν (ἀναγωγέως). Μέτρησις τοῦ τριγώνου (ἑμβάθρον). Ἐφαρμογαί. Προβλήματα.

Δ'. Πραγματικά μαθήματα.

Α'. Ἱστορία.

ΤΑΞΙΣ Γ' ΚΑΙ Δ'.

Πρῶτος κύκλος.

(Πρῶτον ἔτος συνδιδασκαλίας τῆς γ' και δ' τάξεως).

1. Τρωϊκὸς πόλεμος.
2. Λυκοῦργος.
3. Σόλων.
4. Μιλιτιάδης. Ἡ ἐν Μαραθῶνι μάχη.
5. Θερμοπύλων. Ἡ ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχία.
6. Λεωνίδα. Ἡ ἐν Θερμοπύλων μάχη.
7. Ἀριστείδης και Περσικὸς πόλεμος. Ἡ ἐν Πλαταιαῖς μάχη.
8. Κίμων.
9. Περικλῆς.
10. Σωκράτης.
11. Πελοπίδης και Ἐπαμεινώνδας.
12. Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος.

Δεύτερος κύκλος

(Δεύτερον ἔτος συνδιδασκαλίας τῆς γ' και δ' τάξεως).

1. Κωνσταντῖνος ὁ Παλαιολόγος. Πολιορκία τῆς Κωνσταντινουπόλεως και ἄλλωσις αὐτῆς ὑπὸ τῶν Τούρκων.
2. Κλέριται και ἄλλα ὠλοί. Βίος κληροτῶν, φρονήματα και θρησκευτικὸν αἶσθημα. Ἡ δημοτικὴ ποίησις.
3. Λάμπρος Κατσάνης και Ἀνδρούτσος.
4. Ῥήνα: Φεραῖοι.
5. Οἱ Σουλῶται.
6. Φιλικὴ Ἐπανάστασις.
7. Γρηγόριος ὁ Πατριάρχης. Ἡ ἀπαγχόνισις αὐτοῦ.
8. Ἀθανάσιος Διάκος.

9. Ὀδυσσεὺς Ἀνδρούτσος.
10. Κωνσταντῖνος Κανάρης.
11. Ἀνδρέας Μιαούλης.
12. Θεόδωρος Κολοκοτρώνης.
13. Μάρκος Βότσαρης.
14. Ἡ πτώσις τοῦ Μεσολογγίου.
15. Γεώργιος Καραϊσκάκης.
16. Αἱ τρεῖς Μεγάλαι δυνάμεις, ἡ ἐν Ἠύλῳ Ναυμαχία.
17. Ἐθνικὸν πόθον.

Β'. Γεωγραφία.

ΤΑΞΙΣ Β'.

(Συμμετεχούσης και τῆς πρώτης).

Πατριδογραφία.

Τὰ γενικώτατα ἐκ τῆς Γεωγραφίας.

1. Ἡ γῆ ὡς κατοικία ἐμβύχων ὄντων.
2. Ὁ Οὐρανὸς και ἡ γῆ, τὰ σημεῖα τοῦ ὀρίζοντος, οἱ ἄνεμοι.
3. Ἡ ξηρὰ και τὰ ὕδατα γενικῶς.
4. Ἡ ξηρὰ ὡς κατοικία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.
α) Οἰκίαι, ὁδοὶ πόλεως, ἐπισκόπησις τῆς πόλεως ἢ τῆς κώμης, ἐν ἧ ὁ ἑκασταχὸς διδασκόμενος μαθητῆς ζῆ.
β) Ἡ πρωτεύουσα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους. Αἱ μεγαλύτεραι πόλεις τῆς Ἑλλάδος. Πάτρας, Σύρος κλπ.
γ) Τὰ δημόσια κτίρια. — Ἐκκλησίαι, δημαρχεῖον, σχολεῖον, ταχυδρομεῖον, νεοκταρεῖον.
δ) Τὰ δημόσια μέρη. — Ἀγοραί, πλατεῖαι ἀνδριάντες, πύλας, κλπ.
5. Ἡ ξηρὰ και τὴν χρησιμότητα αὐτῆς.
α) Νομαί, λιμῶνες, δάση, ἀγροί τὰ ἐν αὐτοῖς διατιθέμενα ζῶα.
β) Ἐρμηοί. Ἐρμημα μέρη.
γ) Τὰ ὕψηματα τῆς ξηρᾶς.
α) Ὄρη, βουνά, ὄρη, ὀροπέδια. Ἡκρίστεια. Τὰ μεγαλύτερα ὄρη τῆς Ἑλλάδος. Τὰ συνθέστερα ὄρη τῆς Ἑλλάδος.
- 6) Ὁ βίος τῶν ὀρειῶν.
7. Τὰ ὕδατα. — Ποταμοί, λίμναι, ἔλη, τέλματα, κόλποι, λιμένες. Οἱ ἰχθύες οἱ συνθέστεροι ἐν Ἑλλάδι.
8. Αἱ κῶμαι, αἱ πολίχναι, και αἱ πόλεις τῆς χώρας, ἔθνα ὁ μαθητῆ ὁ διδασκόμενος ὁ δῆμος.
9. Χαρτογραφία τῆς χώρας, ἐν ἧ και κατοικεῖ ὁ διδασκόμενος. Ἀνάγνωσις τοῦ τοπογραφικοῦ χάρτου τῆς ἰδίας πατρίδος και τῶν περιχώρων αὐτῆς.

ΤΑΞΙΣ Γ' ΚΑΙ Δ'.

Τὰ ἀναγκαῖωτα ἐκ τῆς Γεωγραφίας. — Ἑλλάς.

1. Ἐπανάληψις τῶν διδαχθέντων.
2. Ἡ ἐπαρχία και ὁ νομὸς, ἔθνα εὐρίσκειται ὁ μαθητῆς.
3. Οἱ ἔθνη νομαί τῆς Ἑλλάδος. Ἡ πρὸς ἀλλήλους θέσις αὐτῶν. Τὰ ὄρη, τὰ ἔθνη και ἡ ἐπιφάνεια αὐτῶν. Τὰ ὄρη, αἱ ποταμοί, αἱ λίμναι αὐτῶν, τὸ κλίμα, τὰ προϊόντα, ὁ βίος και ἡ διαίτα τῶν ἐν ἑκαστῶν αὐτῶν κατοικούντων.
4. Ἡ γῆ ὡς οὐρανὸν σῶμα. Τὸ σφαιροειδὲς αὐτῆς. Ἡ

περί τὸν ἄξονα περιστροφή τῆς γῆς. Ἡμέρα, νύξ. Ἡ περί τὸν ἕλιον περιφορά τῆς γῆς. Τὸ ἔτος καὶ αἱ 4 ὥραι αὐτοῦ.

5. Ἐπιράνεια τῆς γῆς. Ἡπειροί, Ὠκεανοί.
6. Ἡ ἐν τῇ Εὐρώπῃ θέσις τῆς Ἑλλάδος, τὰ ὄρια αὐτῆς, θάλασσαί, κόλποι, ἀκρωτήρια καὶ πορθμοὶ κτλ.
7. Συστηματοποιήσις τῶν κυριωτέρων γνωρισμάτων τῶν κατὰ νοῦν διδασθέντων ὑπὸ φυσικῆν καὶ πολιτικῆν ἐποχῶν.
8. Γεωγραφία, κτηνοτροφία, θοολογία, κενυτεία, συγκοινωνία, ἐμπορία, θηροτροφία καὶ πολιτισμὸς ἐν γῆσι τῶν κατοικῶν τῆς Ἑλλάδος.
9. Τὰ ἀναγκασιά τετα περὶ τοῦ διοργανισμοῦ τοῦ Ἐθνικοῦ Κράτους (Βασιλεῖς, Ὑπουργεῖα, Βουλὴ). Τὰ κυριώτερα τῆς δούλης Ἑλλάδος.
10. Αἱ πρωτεύουσαι τῶν Εὐρωπαϊκῶν Κρατῶν.

Γ'. Φυσικὴ ἱστορία.

ΤΑΞΙΣ Γ' ΚΑΙ Δ'.

Πρῶτος κύκλος.

(Πρῶτον ἔτος συνδιδασκαλίας γ' καὶ δ' τάξεως).

1. Ὅρυκτά.—Γῦψος, μαγειρικὸν ἄλας, θεῖον, χαλκός, ἄργυρος, λιθάνθρακας, Σεισμοί.
2. Φυτὰ.—Δρῦς, σικκῆ (ἄμπελος οἰνοποιία). Ὅρυζα, καφέα, καπνός, λίνον, ῥόδον.
3. Ζῶα.—Πρόβατον, ἵππος, κύων, λέων, ἐλέφας, κάστωρ. Ἀηθῶν, ἀετός. Ἐχίδνα. Ὀνίσκος (θακαλός). Σηπία. Μυρμηκῆ, μεταξοκόκκη, Ἀράχνη.

Δεύτερος κύκλος.

(Δεύτερον ἔτος συνδιδασκαλίας τῆς γ' καὶ δ' τάξεως).

1. Ὅρυκτά.—Μάρμαρον, ἀδάμας, σίδηρος, χρυσοί, ἀσφαλτοί. Πηγαί, ἰαματικά ὕδατα.
 2. Φυτὰ.—Ἐλάτη, ἐλαία, πορτοκαλία, λεμονέα. Σταφίς (καλλιέργεια καὶ παρασκευὴ). Σπτος (καλλιέργεια δημοτρ. καρπῶν). Βάμβαξ. Μαλάχη, Ἴον.
 3. Ζῶα.—Βοῦς, γαλῆ, τίγρις, φάκκινα, μῦς. Χελιδῶν, στρουθοκόμηλος, μέλισσα, κροκόδειλος, σαρκίνη, ὀπάτους. Σπόγγος.
- Σωματολογία.—Τὸ δέρμα, αἱ τρίχες, οἱ ὄνυχες. Σκελετός. Θέρμεις. Τὸ νευρικὸν σύστημα. Τὰ αἰσθητήρια ὄργανα.

Ε'. Τεχνικὰ Μαθήματα.

Α'. Ὁ δ ι κ ῆ.

ΤΑΞΙΣ Α' ΚΑΙ Β'.

Πρῶτος κύκλος.

(Πρῶτον ἔτος συνδιδασκαλίας πασῶν τῶν τάξεων).

Ἄ σ μ α τ α.

1. Ὁ Θεός.
2. Θεομὴ νύξ.
3. Ἡ ἀνοίξις.

4. Διόλογος.
5. Ἡ ἀγῆ.
6. Τὸ ἕσπαστον χεῖρε.
7. Ὁ ἐλευθερία, μήτηρ τῶν λαῶν.
8. Ὁ Βασιλικὸς ἔθνος (θεὸς οὐ ὁ δεσπότης).

Ἐκκλησιαστικὰ ἔργατα.

1. Κύριε ἐλέησον.
2. Σῶσον ἡμᾶς, υἱὲ Θεοῦ.
3. Σὲ ἠννομεν
4. Ἡ γέννησις σου, Χριστὲ ὁ Θεός.
5. Εὐλόγητός εἶ, Χριστὲ ὁ Θεός ἡμῶν.

Δεύτερος κύκλος.

(Δεύτερον ἔτος συνδιδασκαλίας πασῶν τῶν τάξεων).

Ἄ σ μ α τ α.

1. Φοβείσθε τὸν Θεόν.
2. Ὁ ἀποχαριστισμός.
3. Τὸ δάδος.
4. Ὁ Μάιος.
5. Τὸ τριαντάφυλλο.
6. Τὸ ναυτοπούλο.
7. Ἄσμα γυμναστικῆς.
8. Ὁ ἐθνικός ἕθνος.

Ἐκκλησιαστικὰ ἔργατα.

1. Ἄμιν.
2. Δεῦτε προκυνώσωμεν.
3. Χριστὸς ἀνέστη.
4. Τὸν νιμφῶνά σου βλέπω.
5. Τῇ ὑπερημῶ.

Τρίτος κύκλος.

(Τρίτον ἔτος συνδιδασκαλίας πασῶν τῶν τάξεων).

Ἄ σ μ α τ α.

1. Ἐπουράνιε Θεέ.
2. Το ῥυακί.
3. Τὸ ἐκκλησάκι.
4. Ἐν τῷ γυμναστηρίῳ.
5. Οἱ ἀλιεῖς.
6. Ὁ βίος.
7. Ἐμβατήριον Τυρταίου.

Ἐκκλησιαστικὰ ἔργατα.

1. Πατέρα υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα.
2. Ταῖς πρεβιταῖς τῆς Θεοτόκου.
3. Ἄγιος ὁ Θεός.
4. Ἐν ἱερῶνι βαπτιζόμενον σου Κύριε.
5. Ἡ δοξολογία.

Β'. Ἰχνογραφία.

ΤΑΞΙΣ Α' ΚΑΙ Β'.

Ἐν ταῦταις ταῖς δυσὶ τάξεσιν ἡ διδασκαλία τῆς Ἰχνογραφίας δὲν γίνεται ἐν ἰδιαίτεροις ὥραις, ἀλλὰ συμπαρακολουθεῖ καὶ ὑποβοηθεῖ τὴν αἰσθητοῦσιν διδασκαλίαν τὰ αἰσθητὰ τοῦτέστιν ἀντικείμενα, τὰ ὑπὸ τῶν μαθητῶν ἀντιληφθέντα, ἀπεικονίζονται ἐν ταῖς ἀπλουστάταις αὐτῶν διαγράμμασιν ἐπὶ τοῦ ἀβακίου.

ΤΑΞΙΣ Γ' ΚΑΙ Δ'.

Ἀπεικονίσις εὐθειῶν γραμμῶν, ὡς καθέτων, ὀριζοντίων καὶ πλαγίων. Ἀπεικονίσις διαφόρων σχημάτων ἐξ εὐθειῶν γραμμῶν συγκεκμημένων. Ἡ καμπύλη γραμμὴ ἀπὸ τῆς ἀπεικονίσεως τοῦ τεταρτοκυκλίου μέχρι τῆς ἀπεικονίσεως τῶν

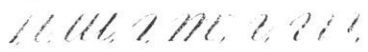
ἀπλουστάτων κυκλικῶν κορυμμάτων Ἀπείκοντες διαφύρον σχημάτων ἐξ εὐθειῶν καὶ καμπύλων συναπάρτιζόμενον. Ἰγνογραφία καθ' ὑποδείγματα καὶ τὰ σπουδαιότερα τῶν διδαγμάτων τῆς σκιαγραφίας.

Γ'. Καλλιγραφία.

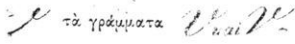
ΤΑΞΙΣ Α'.

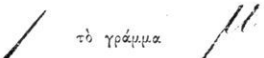
Ἡ γραφή καὶ ἡ ἀνάγνωσις συνδέζονται ἐνταῦθα. Συστηματικῆ δὲ διδασκαλίᾳ τῆς καλλιγραφίας δὲν γίνεται.

ΤΑΞΙΣ Β.

1) Αἱ προκάσεις

τὰ γράμματα

2) Ἡ προκάσεις τὰ γράμματα

3) Ἡ προκάσεις τὸ γράμμα

4) Σύνδεσις τῶν ἀνωτέρω γραμμάτων.

5) Τὰ γράμματα

Λέξεις ἐκ τῶν ἀνωτέρω γραμμάτων συγχεόμεναι.

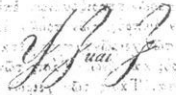
6) Αἱ προκάσεις τὰ γράμματα

 Λέξεις περιέχουσαι τὰ ἕδν

γινόμενα γνωστὰ γράμματα.

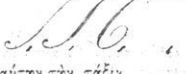
7) Τὰ γράμματα
 Λέξεις περιέχουσαι ταῦτα.

8) Τὰ γράμματα
 μετὰ λέξεων.

9) Τὰ γράμματα
 μετὰ λέξεων.

10) Ἄπαντα τὰ μικρὰ γράμματα κατὰ τὴν ἀλφαβητικὴν αὐτῶν σειράν. Λέξεις καὶ φράσεις περιέχουσαι διὰ τὰ μικρὰ γράμματα.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

1) Αἱ προκάσεις τὰ κεφαλαῖα γράμματα κατὰ ταύτην τὴν τάξιν

- Μεθ' ἑκάστου κεφαλαῖου γράμμα ἄσκησις αὐτοῦ εἰς λέξεις διὰ τοῦ ἰδίου γράμματος ἀρχομένης.

2) Ἀριθμοί. Ἀξίσεις, κλασματικοὶ καὶ μικτοί.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

1) Λέξεις καὶ φράσεις εἰς μέγεθος μικρότερον τοῦ κατὰ τὴν προηγούμενην τάξιν ἐν χρήσει ὄντος.

2) Στρογγύλη γραφή. Μικρὰ καὶ κεφαλαῖα γράμματα αὐτῆς.

Δ'. Γυμναστικὴ.

ΤΑΞΙΣ Α' Β' Γ' ΚΑΙ Δ'.

Παιδιά.

1. Μυθῆσα ἐν κύκλῳ.
2. Νεοσοὶ καὶ δετός.
3. Ἡ πολιορκία.
4. Μυθῆσα ραβδόχου.
5. Μυθῆσα ἐν κύκλῳ διπλῷ.
6. Ἄμνος καὶ λύκος ἐν κύκλῳ διπλῷ.
7. Ἄρμος περὶ κύκλον.
8. Διελευσίντιδα.
9. Ὁ τυφλοπόντικος.
10. Ἄρμος περὶ κύκλον διπλοῦν.
11. Ἀντίθρομος.
12. Τὰ σκαδάκια (ἀμπάριζα).

Ἀδελφείσεσι τακτικαὶ καὶ ἐλευθεραί.

Κανονικὴ στάσις. Τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν ἰσχιῶν ἐναλλάξ καὶ ἀμροτέρας. Στροφή τῆς κεφαλῆς δεξιὰ, ἀριστερά. Στροφή τοῦ κορμοῦ. Βάδην ἐπὶ τὰ πλάγια. Σχηματισμοὶ τοῦ ἐπιπέδου. Ἀθήματα κατὰ διαδοχὰς. Ἐν ὄψει ἔμπροσθεν ἢ ὀπίσω. Δύο θήματα ἔμπροσθεν ἢ ὀπίσω. Βάδην ἐν γῶνι μετὰ κρούσεως τῶν χειρῶν ἔμπροσθεν. Κλίσις ἐπὶ δεξιὰ ἢ ἐπ' ἀριστερά. Βάδην ἐν γῶνι καὶ ἐν κινήσει μετὰ κρούσεως τῶν

χειρῶν ἔμπρὸς ἀνά πᾶν πρῶτον ὄμμα. Τάσις τῶν χειρῶν ἔμπρὸς. Τὸ αὐτὸ τῶν ποδῶν στηριζομένων ἐπὶ τῶν δακτύλων. Τάσις τῶν χειρῶν ἔμπρὸς τῶν ποδῶν ἐκβαλλομένων ἐπὶ τὰ πλάγια. Τάσις τῶν χειρῶν ἔμπρὸς μετὰ καθίσματος. Τάσις τῶν χειρῶν ἔμπρὸς καὶ ἄνω. Τάσις τῶν χειρῶν ἔμπρὸς καὶ ἐπὶ τὰ πλάγια. Τάσις τῶν χειρῶν ἐπὶ τὰ πλάγια καὶ ἄνω μετὰ ἢ ἄνευ κρούσεως τῶν χειρῶν καὶ μετὰ καθίσματος καὶ ἄνευ αὐτοῦ. Μετάβασις ἐξ ἑνὸς ζυγοῦ εἰς ἄλλο καὶ τἀνάπλιν. Ἀραιώσεις καὶ πύκνωσις τῶν ζυγῶν. Μεταβολὴ ἐπὶ δεξιὰ καὶ ἀριστερὰ. Μεταβολὴ ἐν κινήσει. Ἀλλαγὴ ὄμματος. Ἀλλαγὴ κατευθύνσεως. Βῆμα πεζικόν ἐν χώρῃ. Τὸ αὐτὸ μετὰ κρούσεως τῶν χειρῶν ἔμπρὸς καὶ ἄνω. Κάμψις καὶ τάσις τῶν χειρῶν ἐπὶ τοῦ ὤμου καὶ ἄνω. Ὡσαύτως μετὰ καθίσματος. Τὸ αὐτὸ ἐπὶ τοῦ ὤμου καὶ ἐπὶ τὰ πλάγια. Ὡσαύτως ὑπὸ τῆς μασχάλας καὶ ἐπὶ τὰ πλάγια. Σχηματισμὸς τῶν τετραδῶν. Αἱ παντοειδῆς μεταβολαί. Βάδην κατὰ μέτωπον καὶ κατὰ παραγωγὴν.

Ἡ σύμπτυξις καὶ ἀπλοποίησις τῶν ἀτίγων ἐν χώρῃ καὶ ἐν βαδίσει. Βάδην ἐν χώρῃ καὶ ἐν κινήσει μετὰ τάσεως καὶ κάμψεως τῶν χειρῶν. Ὁ σχηματισμὸς τοῦ κοιλίου. Τὸ αὐτὸ μετὰ τάσεως τῶν χειρῶν ἐπὶ τὰ πλάγια. Τὸ αὐτὸ μετὰ τάσεως ἐπὶ τὰ πλάγια καὶ ἄνω καὶ μετὰ κρούσεως τῶν χειρῶν. Συνδυασμοὶ διαφόρων ἀσκήσεων. Ὁ σχηματισμὸς διαφόρων γεωμετρικῶν σχημάτων. Διάφορα ἄλλατα.

Πεζοδρομία.

Κολυμβητικὴ, ὅπου δυνατόν.

Εἰς τὸν αὐτὸν Ἡμέτερον Ἔπουργόν ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος διατάγματος.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 10 Αὐγούστου 1894.

Ἐν ὄνόματι τοῦ Βασιλέως

Ὁ Ἀντιβασιλεὺς

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΔΙΑΔΟΧΟΣ

Ὁ Ἐπουργὸς
Δ. Μ. ΚΑΛΛΙΦΩΝΑΣ

ΤΥΠΟΣ ΒΟΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ